

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 19 Μαρτίου 2020

**Ενημέρωση διαπιστευμένων συντακτών υγείας από τον
Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων
Νίκο Χαρδαλιά και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας
για το νέο κορονοϊό, Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Καλησπέρα σας από το Υπουργείο Υγείας. Αρχίζει η καθημερινή ενημέρωση από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας για το νέο κορονοϊό Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα, ο οποίος έχει και το λόγο.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Μετά την πρώτη ανίχνευση περίπτωσης του νέου ιού τον Δεκέμβριο του 2019 στην επαρχία Hubei της Κίνας, ο κορονοϊός SARS-CoV-2 που προκαλεί οξύ και σοβαρό αναπνευστικό σύνδρομο από πνευμονία, συνεχίζει την επέλασή του σε όλο τον πλανήτη, προκαλώντας χιλιάδες περιπτώσεις της νόσου και θανάτους σε όλες τις χώρες του κόσμου.

177 χώρες έχουν πλέον περισσότερα από 230.000 καταγεγραμμένα κρούσματα και πάνω από 9.300 θανάτους. Υπολογίζεται πως μόλις το 15% αυτών καταγράφεται. Η Ευρώπη βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της επιδημίας.

Ανακοινώνουμε σήμερα 46 νέα επιβεβαιωμένα κρούσματα της νόσου στη χώρα μας.

Ο συνολικός αριθμός των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων ανέρχεται σε 464. 72 από τα κρούσματα έχουν απροσδιόριστη πηγή μετάδοσης.

78 ασθενείς νοσηλεύονται, εκ των οποίων οι 16 είναι διασωληνωμένοι σε νοσοκομεία της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και των Πατρών.

Ευχόμαστε σε όλους τους σοβαρά ασθενείς συμπολίτες μας γρήγορη ανάρρωση. Όλοι τους παίρνουν ειδική αντιική θεραπεία. Ο μέσος όρος ηλικίας των νοσηλευόμενων είναι τα 68 έτη και των διασωληνωμένων συμπολιτών μας είναι τα 69 έτη.

Τα περισσότερα επιβεβαιωμένα κρούσματα εξακολουθούν να είναι στην Αθήνα, ενώ συνεχίζονται να ελέγχονται εκατοντάδες δείγματα κάθε μέρα για την παρουσία του νέου ιού.

19 συμπολίτες μας έχουν ήδη πάρει εξιτήριο από το νοσοκομείο.

Τα σημερινά δεδομένα επιβεβαιώνουν τις εκτιμήσεις που έρχονται από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, την έδρα της Υγιεινής και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Επιδημιολογίας και την Καθηγήτρια κα Σύψα, ότι τουλάχιστον 2.000-3.000 συμπολίτες μας έχουν ήδη μολυνθεί από τον ιό.

Σχετικά με την επιτήρηση και την δήθεν απόκρυψη του αριθμού των κρουσμάτων – ακούγονται πολλά τις τελευταίες 24 ώρες – σας βεβαιώνω πως παρακολουθούμε την επιδημία όσο πιο καλά μπορούμε, με στρατηγική ιεράρχησης ελέγχου, αλλά και δειγμάτων επιτήρησης που προτείνεται ευρωπαϊκά.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ για το ειλικρινές ενδιαφέρον, αλλά παρακαλούμε να μην παρασύρουν τον κόσμο, ούτε προς την κατεύθυνση του πανικού, ούτε του εφησυχασμού, κάποιοι επαΐοντες συνάδελφοι.

Η καταγραφή των σοβαρών κρουσμάτων είναι εξαντλητική. Γίνεται σε όλα τα νοσοκομεία της χώρας και όχι δειγματοληπτικά. Τα σοβαρά και τις ΜΕΘ τα γνωρίζουμε όσο μπορούμε καλύτερα, σε όλη τη χώρα. Από μόνο ένα τέτοιο σύστημα μας δίνει μια πολύ καλή εικόνα της εξέλιξης της επιδημίας. Επενδύουμε περισσότερο σε ενίσχυση αυτής της στρατηγικής, με διευρυμένο πρόγραμμα ελέγχων με προστασία, ώστε να μην γίνεται διασπορά της νόσου σε όλη την επικράτεια. Το πρόγραμμα αυτό θα υλοποιήσει ο ΕΟΔΥ και θα αφορά τόσο επαφές επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, όσο και κρούσματα με συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού στην κοινότητα. Αυτό είναι το ορθό επιστημονικά και δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε αλλιώς.

Από αύριο θα αναρτάται στον δικτυακό τόπο του ΕΟΔΥ καθημερινά, μαζί με τη δική μας ανακοίνωση, λεπτομερής αναφορά για τις περιπτώσεις της νόσου. Η στρατηγική μας σαν χώρα και σαν επιστημονικό δυναμικό, έχει ως θεμέλιο λίθο τη διαφάνεια, την αλήθεια, την αποφυγή του στίγματος, την αλληλεγγύη με τον κόσμο, ο οποίος αυτήν την στιγμή μπορεί να υποφέρει περιοριζόμενος, αλλά θα ανασάνει ελεύθερος αύριο. Δε μπορεί όμως να γίνει ακόμη αυτό – θα ήταν ολοκληρωτικά ανεύθυνο.

Αυτή την στιγμή, θέλω να εκφράσω τα βαθιά και ειλικρινή μας συλλυπητήρια στις οικογένειες αυτών που έχασαν τους δικούς τους.

Ακούσατε σήμερα για έναν συνάνθρωπό μας που έχασε τη ζωή του στην Καστοριά. Έναν άνθρωπο με πολλαπλά προβλήματα υγείας, όπως όλοι οι συνάνθρωποί μας που έχασαν τη ζωή τους, που τους έχασαν οι δικοί τους. Όλοι τους ήταν άνδρες και όλοι είχαν σοβαρά υποκείμενα νοσήματα.

Συμπάσχουμε και θρηνούμε μαζί σας.

Η λύπη, όταν τη μοιραζόμαστε, είναι μισή.

Η χαρά μας, όταν τη μοιραζόμαστε, διπλασιάζεται.

Όπως στην περίπτωση του νεογέννητου χθες στο Αττικό, το οποίο είδε το φως του κόσμου μαζί με την γενναία μητέρα του με την βοήθεια της ομάδας της καθηγήτριας κας Καλανταρίδου, η οποία συμμετέχει και σε ειδική έκδοση οδηγιών από ομάδα επιστημόνων της Επιτροπής και του ΕΟΔΥ.

Είναι σίγουρα μια αισιόδοξη νότα, όπως και οι 5 συμπολίτες μας που πήραν εξιτήριο από χθες έως σήμερα.

Να πω δυο λόγια για τους θανάτους. Στην Κίνα, ο συνολικός αριθμός θανάτων αναφέρεται σε περισσότερους από 3.200 ασθενείς με σημαντική υποκαταγραφή, ενώ στην Ιταλία που η καταγραφή ήταν εκτενής, ήδη οι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Θάνατοι έχουν ξεπεράσει τις 3.000 περιπτώσεις. Από τις 16 Μαρτίου και μετά, για πρώτη φορά στην πορεία αυτής της πανδημίας, οι θάνατοι που καταγράφονται εκτός Κίνας είναι περισσότεροι από αυτούς που καταγράφηκαν εντός Κίνας.

Στη μεγαλύτερη κλινική μελέτη 44.672 ασθενών-επιβεβαιωμένων περιπτώσεων της νόσου, η νόσος κατέληξε σε θάνατο περίπου σε 2% των περιπτώσεων. Οι άνθρωποι άνω των 70 ετών με πνευμονία είχαν πιθανότητα να πεθάνουν 8%, ενώ οι άνω των 80 ετών είχαν τον υψηλότερο κίνδυνο θανάτου από την νόσο που έφτανε το ποσοστό του 15%.

Παρόμοια με την εικόνα που βλέπουμε και στην Πατρίδα μας σιγά-σιγά, είναι ότι τα ποσοστά θανάτων είναι υψηλότερα για τους άνδρες από τις γυναίκες και αφορά κυρίως σε άτομα με καρδιακά προβλήματα, διαβήτη, χρόνια αναπνευστικά νοσήματα και κακοήθειες.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η πολύ πρόσφατη μελέτη, που έδειξε πως υψηλός πυρετός σχετιζόταν με το να εμφανίσει κάποιος αναπνευστική ανεπάρκεια, αλλά μικρότερη πιθανότητα θανάτου. Που δείχνει ότι ο πυρετός είναι μια σημαντική γραμμή άμυνας για αυτό τον ιό.

Όλα αυτά δεν αλλάζουν την επιστημονική μας γνώση πως στη συντριπτική της πλειοψηφία θα είναι μία ήπια νόσος. Στους ανθρώπους χωρίς κανένα υποκείμενο νόσημα, η θνητότητα παραμένει κάτω του 1%, ενώ σε αυτούς με υποκείμενα νοσήματα είναι μέχρι και 10 φορές ψηλότερη.

Η εμφάνιση δύσπνοιας είναι το κύριο κλινικό σύμπτωμα που δείχνει εξέλιξη προς σοβαρή πνευμονία και αναπνευστική ανεπάρκεια στα μέχρι τώρα προσεκτικά καταγεγραμμένα περιστατικά της νόσου από διεθνή μελέτη.

Παραμένουμε και είμαστε προσηλωμένοι σε δύο στόχους που αφορούν τη Δημόσια Υγεία: να προφυλάξουμε τους ευπαθείς και να κολλήσουμε όσο το δυνατόν λιγότεροι ταυτόχρονα.

Δε μπορεί τα πλοία μας να έχουν εικόνα 15 Αύγουστου με άπειρο κόσμο να συρρέει στα νησιά. Υποβαθμίζει όλη μας την προσπάθεια. Αυξάνει τον κίνδυνο για νησιώτες ηλικιωμένους, ντόπιους κάτοικους και δυσκολεύει την ανταπόκριση του συστήματος υγείας σε τυχόν μελλοντικά σοβαρά κρούσματα εκεί, με δυσκολία στη νοσηλεία και στη διακομιδή.

Όσον αφορά στα αισιόδοξα μηνύματα για τη θεραπεία, που πήραμε χθες, θέλω να βεβαιώσω πως υπάρχουν επαρκείς ποσότητες των φαρμάκων για τους ασθενείς.

Ο αλγόριθμος που υλοποιήθηκε χθες το βράδυ από την Ελληνική Εταιρεία Λοιμώξεων και τον Πρόεδρό της, κ. Γαργαλιάνο, μαζί με ομάδα επιστημόνων, συζητήθηκε σήμερα στην Επιτροπή μας και θα σχολιαστεί και εγκριθεί και από την Ελληνική Εταιρεία Εντατικής Θεραπείας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Τα σοβαρά περιστατικά απαιτούν συνδυασμένη θεραπεία με κοκτέιλ φαρμάκων, που κάποια είναι μόνο νοσοκομειακά είδη.

Ταυτόχρονα, ειδική ομάδα της Επιτροπής μας ήδη εξετάζει την πιθανή χορήγηση ορού και τις συνθήκες που μπορεί να γίνει αυτό, από συμπολίτες μας που έχουν αναρρώσει από τη νόσο.

Άλλο ένα αισιόδοξο μήνυμα έρχεται σήμερα. Ξεκίνησε η πρώτη πειραματική κλινική έρευνα για εμβόλιο στις ΗΠΑ. Θα εξετάσει 45 ανθρώπους για την απάντησή τους με αντισώματα σε διαφορετικές δόσεις του νέου εμβολίου. Αυτό θα δίνεται σε δύο δόσεις με διαφορά 28 ημερών. Ήδη, 4 εθελοντές έχουν πάρει την πρώτη δόση.

Τα πρώτα αποτελέσματα αυτής της μελέτης αναμένονται σε τρεις μήνες και αυτό δείχνει ότι δε μπορούμε να ευελπιστούμε σε μία ταχεία και μαζική παραγωγή εμβολίου, πριν περάσει τουλάχιστον το καλοκαίρι.

Θέλω από την καρδιά μου να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μας και τις ομάδες τους που είναι στην πρώτη γραμμή της μάχης τόσο στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας, όσο και στα Νοσοκομεία και στα Κέντρα Υγείας. Στους γιατρούς όλων των ειδικοτήτων, παθολόγους, λοιμωξιολόγους, πνευμονολόγους, εντατικολόγους, αναισθησιολόγους, γενικούς γιατρούς, ακτινολόγους, εργαστηριακούς και όλους τους γιατρούς των υπόλοιπων ειδικοτήτων, που δίνουν τη μάχη σώμα με σώμα, τη μάχη της ζωής και όχι του θανάτου.

Αύριο, ανακοινώνονται ειδικές οδηγίες για νεφροπαθείς, οι οποίες θα εκδοθούν από τον Καθηγητή κ. Γιάννη Μπολέτη, σε συνεργασία με την Επιτροπή Εμπειρογνομώνων και σήμερα έγινε πανελλαδικό webinar για πνευμονολόγους και αντιμετώπισης της νόσου από τον Καθηγητή κ. Στέλιο Λουκίδη.

Εδώ θα πρέπει να τονίσω, μετά από μία αγωνιώδη έκκληση που έλαβα χθες το βράδυ από Συλλόγους ασθενών με μεσογειακή αναιμία, την ασφάλεια του αίματος και την απόλυτη ανάγκη για συνέχιση της αιμοδοσίας, ώστε να εξασφαλιστεί αυτό το πολύτιμο αγαθό και να υπάρχει επάρκεια αίματος για αυτούς τους συμπολίτες μας που το έχουν ανάγκη.

Το πιο δύσκολο απ' όλα σε αυτή τη διαχείριση, είναι όταν κάποιοι συμπολίτες μας εμφανίζονται αιφνιδιαστικά να μπλέξουν την επιστήμη με την πολιτική. Να μπλέξουν αλήθειες με ψέματα και να καταδικάσουν στρατηγικές εκ του ασφαλούς.

Δε μπορούμε να συμβαδίσουμε με το σκεπτικό τους. Κοιτάμε μπροστά. Ο Μαραθώνιος είναι ήδη στην ένατη εβδομάδα. Ο αγώνας συνεχίζεται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Καλησπέρα σας και από την Πολιτική Προστασία. Ο περιορισμός της εξάπλωσης του κορονοϊού αποτελεί την απόλυτη προτεραιότητά μας και στο πλαίσιο αυτό, συνεχίζουμε να λαμβάνουμε όλα τα απαραίτητα μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση με γνώμονα το καλύτερο για όλους μας.

Προκειμένου, λοιπόν, να αποφύγουμε διασπορά του ιού, λαμβάνονται επιπλέον περιοριστικά μέτρα, πέραν αυτών που ήδη ισχύουν.

Από τα μεσάνυχτα της Κυριακής προς Δευτέρα 23/3, αναστέλλεται η λειτουργία των ξενοδοχείων 12μηνης λειτουργίας έως το τέλος Απριλίου, με την υποχρέωση να λειτουργεί τουλάχιστον 1 ξενοδοχείο ανά πρωτεύουσα περιφερειακής ενότητας και 3 σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Ειδική μέριμνα θα υπάρξει για τα ξενοδοχεία των νομών της Θράκης, αλλά και των νησιών μας, που φιλοξενούν ενισχυτικές δυνάμεις της χώρας και της ΕΕ.

Το ποια ξενοδοχεία θα παραμείνουν ανοιχτά θα αποφασίσουν οι Σύλλογοι των Ξενοδόχων.

Επίσης, υπενθυμίζουμε ότι όσοι Έλληνες επιστρέφουν στη χώρα είναι υποχρεωτική η 14ήμερη απομόνωσή τους στον τόπο προορισμού τους. Και από αύριο, η επιτήρηση του μέτρου θα είναι αυστηρή σε όλη τη χώρα.

Επίσης, θέλω να επαναλάβω για άλλη μία φορά και κατηγορηματικά αυστηρή σύσταση: Οι πολίτες πρέπει να παραμένουν στην κατοικία τους, ώστε να αποφύγουν στον μέγιστο βαθμό τις επαφές με άτομα εκτός του στενού οικογενειακού κύκλου τους.

Η κυκλοφορία εκτός οικίας πρέπει να περιοριστεί στο ελάχιστο και μόνο για τους πολύ συγκεκριμένους λόγους που αναφέραμε χθες και στο αναγκαίο μέτρο για την εξυπηρέτηση ζωτικών και μόνο αναγκών.

Αγαπητοί συμπολίτες, κυρίες και κύριοι,

Χθες από καρδιάς ευχαρίστησα κάποιες ομάδες ανθρώπων, ίσως αυτούς που προσωπικά έρχομαι πιο συχνά σε επαφή. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν τιμούμε όλους εκείνους που θα έπρεπε να μείνουν σπίτι, αλλά δεν μπορούν λόγω του καθήκοντος.

Τιμούμε και ευχαριστούμε όλους τους φαρμακοποιούς και τους εργαζόμενους στα φαρμακεία, όλους εσάς, τους ανθρώπους των media, που βοηθούν άοκνα και καθημερινά στην προσπάθεια που γίνεται σε όλη τη χώρα, τους επαγγελματίες οδηγούς ταξί, φορτηγών και ΜΜΜ, τους δημοσίους υπαλλήλους, τους εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα που δεν έχουν τη δυνατότητα τηλεργασίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Όμως, σε αυτές τις δύσκολες στιγμές που διανύουμε, δεν έχει σημασία η προσωπική αναφορά. Αυτό που μετράει είναι η προσωπική ευθύνη. Δίνουμε μία δύσκολη μάχη και σε αυτή τη μάχη δεν περισσεύει κανείς. Σας χρειαζόμαστε όλους στο πλευρό μας, να δώσουμε μαζί αυτή τη μάχη, με το βλέμμα στραμμένο στην επόμενη μέρα. Την επόμενη μέρα της Πατρίδας μας, της ζωής μας, των παιδιών μας.

Αυτό που προέχει αυτή τη στιγμή είναι η πειθαρχία και η προσήλωση στις οδηγίες. Αυτό που προέχει είναι η ατομική ευθύνη. Αυτό που προέχει είναι να εκλείψει κάθε δικαιολογία, κυρίως προς τον ίδιο μας τον εαυτό, για να μην ακολουθήσουμε τις οδηγίες των αρμόδιων αρχών.

Αυτό που προέχει είναι να αναδείξουμε για άλλη μια φορά το μοναδικό ελληνικό φιλότιμο που έχουμε ως λαός. Και είναι αυτό το φιλότιμο, που στην πορεία της Ιστορίας έκανε όλους εμάς, τους Έλληνες, να ξεχωρίζουμε. Είναι αυτό το φιλότιμο που μας οδηγεί, που μας επιβάλλει να κάνουμε το αυτονόητο, για να εμποδίσουμε την εξάπλωση της νόσου.

Μένουμε σπίτι. Αποφεύγουμε κάθε συγχρωτισμό. Ακολουθούμε πιστά τις οδηγίες και τους κανόνες ατομικής προστασίας και υγιεινής. Σας ευχαριστώ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε καθηγητά, ήθελα να ρωτήσω αν μπορείτε να μας δώσετε κάποιες περισσότερες λεπτομέρειες για το διευρυμένο πρόγραμμα ελέγχων που είπατε ότι θα γίνει από τον ΕΟΔΥ.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Ναι, το πρόγραμμα αυτό αφορά δύο κατηγορίες ατόμων. Η πρώτη κατηγορία είναι άτομα στην κοινότητα που έχουν γριπώδη συνδρομή, δηλαδή έχουν αυτό που ονομάζουμε βήχα και πυρετό, άρα κλινική εικόνα συμβατή με τη νόσο.

Αυτούς τους λέμε να μείνουν σπίτι και να μην πάνε στο νοσοκομείο να μεταδώσουν τη νόσο τους. Για αυτούς, ήδη έχει προβλεφθεί η διαδικασία με εκατοντάδες κλιμάκια σε όλη τη χώρα και θα παίρνουν δειγματοληπτικά δείγματα που θα ελέγχονται, ώστε να καταγράφεται ακόμα καλύτερα η πορεία της επιδημίας στη χώρα μας.

Η δεύτερη κατηγορία ανθρώπων είναι σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών και τον Καθηγητή κ. Γκίκα Μαγιορκίνη, θα αφορά επαφές επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, ώστε γρήγορα με τη βοήθεια και της Πολιτικής Προστασίας την οποία εξαιρετικά ευχαριστούμε, έχει δώσει πάρα πολλά τις τελευταίες μέρες σε αυτή την εξαντλητική διαδικασία της ιχνηλάτησης, να ιχνηλατούμε τα περιστατικά και να διακόπτονται περαιτέρω κύκλοι μετάδοσης στην κοινότητα στη χώρα μας.

Θεωρώ ότι είναι και οι δυο στόχοι πολύ σημαντικοί ώστε να έχουμε ακόμα καλύτερη εικόνα των επιδημιολογικών δεδομένων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε καθηγητά, μας είχατε προϋδεάσει και προ ημερών για αυτό τον αλγόριθμο από την επιτροπή του κυρίου Γαργαλιάνου. Είπατε τότε ότι μπορεί να δοκιμάζανε και κάτι που δεν έχει δοκιμαστεί σε άλλες χώρες. Θα δοκιμάσουμε κάτι ξεχωριστό εμείς από αυτά που έχουν δοκιμάσει τα φάρμακα άλλες χώρες;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Πρέπει να καταλάβετε εδώ, ότι όλα γίνονται με κάποιους κανόνες. Δε μπορεί κάποιος να μπαίνει σε αυτό το χορό χωρίς να τηρεί συγκεκριμένα πρότυπα και στάνταρτ.

Αυτά τα στάνταρτ καθορίζονται στην Ελλάδα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων και όταν πρόκειται για νέα φάρμακα που δεν έχουν έγκριση, πρέπει να γίνεται υπό μορφή κλινικής μελέτης.

Ακούσατε εχθές ότι έχουμε έναν διπλό συνδυασμό που δείχνει πάρα πολύ καλά αποτελέσματα. Αυτός ο συνδυασμός φυσικά και υπό την έγκριση του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων, με ένα εθνικό πρωτόκολλο, θα δοθεί σε όλους τους ασθενείς που μπαίνουν στα νοσοκομεία και θα υπάρχει μια παρακολούθηση της υγείας τους, θα υπάρχει μια καταγραφή εκτεταμένη, μια βάση δεδομένων που θα καταγράφει την πορεία τους.

Είμαστε ακόμα στην αρχή. Δεν μπορούμε να εμπιστευτούμε τίποτε από όσα ακούμε, αν δεν τα δοκιμάσουμε και οι ίδιοι στην πράξη και δεν καταγράψουμε σωστά, τόσο τα οφέλη τους, όσο και τις παρενέργειές τους. Για παράδειγμα, δημοσιεύτηκε εχθές το βράδυ στη μεγάλη ιατρική επιθεώρηση New England General Medicine, μια μελέτη που εξέτασε μόνο του χωρίς συνδυασμό φαρμάκων, ένα από τα αντιικά που δίνουμε και εμείς εδώ.

Αυτό δεν έδειξε τεράστιο αποτέλεσμα, ούτε τεράστια ωφέλεια, αλλά δεν χορηγήθηκε σε συνδυασμό. Πολλές φορές στις κλινικές μελέτες δίνονται τα φάρμακα σαν μονοθεραπίες, για να δει κανείς το πραγματικό όφελος και μετά δοκιμάζονται σε διπλή ή τριπλή θεραπεία.

Νομίζω δεν έχουμε την πολυτέλεια να περιμένουμε τη μονοθεραπεία και τι θα κάνει στην Πατρίδα μας και αποφασίσαμε να προχωρήσουμε με συνδυαστική θεραπεία από την αρχή στα σοβαρά περιστατικά και ίσως και τριπλή και τετραπλή στα επιλεγμένα περιστατικά.

Υπάρχουν φάρμακα στη φαρέτρα μας, μένει να δούμε πως θα δουλέψουν στην ελληνική πραγματικότητα και στον Έλληνα ασθενή. Και θέλουμε να ελπίζουμε ότι θα έχουμε καλύτερα αποτελέσματα από αυτά που δημοσιεύονται με μονοθεραπεία στα ξένα κράτη.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήθελα να σας ρωτήσω για τις προσλήψεις, πόσες έχουν γίνει, πόσοι έχουν φτάσει στα νοσοκομεία, σε τι στάδιο είμαστε. Δεν ξέρω αν ο κύριος Κοντοζαμάνης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Β. ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ: Μέχρι χθες το βράδυ είχαν εγκριθεί περισσότερες από 1.100 προσλήψεις ιατρικού και λοιπού επικουρικού προσωπικού. Ήδη στα νοσοκομεία δουλεύουν αυτή τη στιγμή 500 επιπλέον άτομα, 100 γιατροί και 510 περίπου υπόλοιπο επικουρικό προσωπικό.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε καθηγητά, αναφορικά με το πρόγραμμα που μας εξηγήσατε, μία μικρή διευκρίνιση θα ήθελα.
Πώς θα επιλέγεται ο κόσμος από το κοινό που έχει γριπώδη συμπτώματα για να ελεγχθεί αν θα υπάρχει περίπτωση να είναι θετικός στον ιό;
Θα πρέπει να παίρνουν κάπου τηλέφωνο και να λένε ότι έχουν συμπτώματα; Με πιο τρόπο να επιλέγονται;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Η διαδικασία είναι αυτή τη στιγμή εν εξελίξει. Θα υπάρχουν κριτήρια, δεν μπορούν να ελεγχθούν όλοι, θα ελέγχεται ένα τυχαίο δείγμα ώστε να έχουμε μία πορεία της επιδημίας στη χώρα μας.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήθελα να ρωτήσω τον καθηγητή για τους βαρέως νοσούντες της ΜΕΘ, αν έχουν υποκείμενα νοσήματα, είπατε το μέσο όρο των ηλικιών τους αλλά να έχουμε λίγο μία εικόνα.
Και αν αυτό το μίγμα φαρμάκων το οποίο δίνετε, έχει κάποιον ασθενή ο οποίος είναι πρότυπο γιατί έχει πάει πάρα πολύ καλά
Και τον κύριο Χαρδαλιά. Διαβάζω από διάφορους συναδέλφους μου ότι θα απαγορευτούν οι πτήσεις. Ισχύει αυτό; Από πότε;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Να απαντήσω εγώ για το ερώτημα που βάλατε, το οποίο είναι πολύ καλό ερώτημα, ότι οι ασθενείς έχουν οι περισσότεροι υποκείμενα νοσήματα και όσο αυξάνεται ο αριθμός καταγραφών με υποκείμενα νοσήματα όλο και περισσότερο.
Έχουμε μόνο ένα αρκετά νεαρό άνθρωπο, ο οποίος το μόνο του πρόβλημα είναι η παχυσαρκία, η οποία γνωρίζουμε ότι είναι παράγοντας κινδύνου για την γρίπη και δεν έχει ανακοινωθεί ευρέως ως παράγοντας κινδύνου για αυτή τη νέα νόσο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Πόσων ετών είναι αυτός;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Είναι νέος, δεν έχει σημασία. Είναι στην τέταρτη δεκαετία της ζωής.

Και θέλει πολλή προσοχή, να διαφυλαχθούν τα προσωπικά δεδομένα σας παρακαλώ και το στίγμα, έτσι;
Οπωσδήποτε έχουμε ανθρώπους που έχουν πάρει την διπλή ή την τριπλή θεραπεία και έχουν πάει καλά. Είδατε 19 έχουν πάρει ήδη εξιτήριο. Και άνθρωποι οι οποίοι ήταν σοβαρά και τους κρατούσαμε με νύχια και με

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

δόντια και πέρασαν το βουνό και έχουν επιστρέψει σε καλύτερη κατάσταση υγείας. Ευχόμαστε αυτό να γίνει για όλους.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Έχουμε συνολικά 6 νεκρούς; Μία διευκρίνιση.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Έχουμε συνολικά 6 νεκρούς, αλλά σας είπα και πάλι είναι μία νόσος η οποία στην πλειονότητά της είναι ήπια, αλλά θα έχουμε και νεκρούς. Σας θυμίζω ότι κάθε χρόνο, περισσότεροι από 100 συμπατριώτες μας πεθαίνουν από γρίπη και έχουμε και χρονιές πολύ χειρότερες. Είδατε σήμερα και τα νεότερα δεδομένα για τη γρίπη, που δείχνουν ότι ευτυχώς υποχωρεί και αυτό θα μας δώσει χώρο στις μονάδες υγείας και στις ΜΕΘ, να έχουμε να νοσηλεύσουμε τέτοιους ασθενείς από το νέο κορονοϊό.

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Εγώ είμαι εδώ για να ανακοινώνω αποφάσεις. Κάποια τέτοια απόφαση δεν υπάρχει και αν υπήρχε, θα την ήξερα.

Αντίθετα, αυτό που ξέρω είναι ότι από αύριο που σας ανακοίνωσα, θα υπάρχει αυστηρότατος έλεγχος. Διότι όλοι όσοι έρχονται στη χώρα μας αεροπορικώς, θα συμπληρώνουν μια πολύ συγκεκριμένη φόρμα, όπου θα αναγράφεται και ο τόπος προορισμού τους και θα υπάρχουν εντατικοί έλεγχοι σε όλη τη χώρα, σε σχέση με το εάν τηρούν τη δέσμευση και την οδηγία για τις 14 ημέρες καραντίνα.

Αντιλαμβάνεσθε ότι είναι κάτι το οποίο θα το περιφρουρήσουμε αυστηρότατα. Όλοι ήδη από σήμερα περνάνε μέσα από ειδικά gates, ενημερώνονται σε 3-4 γλώσσες, συνδράμει η Πολιτική Προστασία στην προσπάθεια αυτή σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του αεροδρομίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Χαρδαλιά και κύριε Τσιόδρα, θέλω να ρωτήσω το εξής. Από αύριο ξεκινάει όπως είπατε η αυστηρή επιτήρηση του μέτρου των ανθρώπων που έρχονται από το εξωτερικό από διεθνείς πτήσεις.

Ωστόσο θα ξεκινήσει όπως έχετε πει και το μέτρο ελέγχου κυκλοφορίας των πολιτών. Με ποιο τρόπο θα λειτουργήσει αυτό θέλω να ρωτήσω. Εάν θα λειτουργήσει τελικά άμεσα, διότι μετά από όλη αυτή την ιστορία θα βγούμε σίγουρα πολύ πιο πειθαρχημένοι αλλά σίγουρα καταθλιπτικοί, σε ένα μήνα έχουμε Πάσχα.

Μην ξεχνάμε, ο καθηγητής Τσιόδρας μίλησε για μαραθώνιο και φαίνεται γιατί είμαστε στην 9^η εβδομάδα. Πώς μπορεί να λειτουργήσει λοιπόν, με ποιους ελέγχους πρακτικά αυτό.

Και ήθελα να ρωτήσω επίσης εάν στη μάχη κατά του ιού θα γίνει μια προσπάθεια στήριξης στο σύστημα και από στρατιωτικούς γιατρούς ή αν θέλετε γιατρούς που έχουν ή βρίσκονται σε φάση συναξιοδότησης.

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Λοιπόν, καταρχήν για το θέμα των ελέγχων. Δε μιλήσαμε ποτέ για έλεγχο της κυκλοφορίας. Μιλήσαμε όμως ξεκάθαρα για

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

απαγόρευση και έλεγχο στις δημόσιες συναθροίσεις από 10 άτομα και πάνω.

Οι συστάσεις μας είναι αυστηρότατες για το θέμα της κυκλοφορίας. Και να πω και κάτι, κάθε μέτρο είναι ανοιχτό. Εμείς κάνουμε σύσταση, παράκληση, έκκληση στον κάθε πολίτη να αντιληφθεί τη σοβαρότητα της κατάστασης. Δεν είναι ώρα εκπνώσεων. Είναι ώρα που ο καθένας δεν πρέπει να χαλαρώσει στην πειθαρχία απέναντι στα ζητήματα που έχουν εξαγγελθεί και τις οδηγίες που έχουν.

Εάν ο καθένας δεν το αντιλαμβάνεται και έχουμε κινητικότητα περιπτή, προφανώς κάθε άλλο μέτρο είναι στο τραπέζι.

Από εκεί και πέρα, για το θέμα των στρατιωτικών ή των φοιτητών. Νομίζω ότι στο Υπουργείο Υγείας, κάθε μέτρο είναι επάνω στο τραπέζι. Υπάρχουν σχέδια ανάλογα με τις εξελίξεις, που στον κατάλληλο χρόνο και εφόσον απαιτηθεί θα δρομολογηθούν και θα τεθούν σε ενέργεια.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε καθηγητά, αν δεν κάνω λάθος και δεν σημείωσα λανθασμένα, μας είπατε ότι εξετάζεται χορήγηση ορού από ανθρώπους που έχουν αναρρώσει. Λίγες πληροφορίες για το τι ακριβώς εννοούμε;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Κοιτάξτε, είναι μια περίπλοκη διαδικασία η οποία περιλαμβάνει τη βοήθεια των αιματολόγων. Γίνεται με πλασμαφαίρεση. Ομάδα αιματολόγων από το Νοσοκομείο «Αττικόν» έχει εμπλακεί στο να γράψει μία διαδικασία υπό την ηγεσία της καθηγήτριας της κ. Παππά και του κ. Παπαγεωργίου.

Αυτή η διαδικασία θα συζητηθεί στην Επιτροπή, ώστε να δοθεί η ευκαιρία σε κάποιους που είναι ιδιαίτερα βαριά, κάποιους για τους οποίους βλέπουμε ότι τα φάρμακα δεν δουλεύουν καλά, να πάρουν τα αντισώματα από αυτούς που έχουν γίνει καλά.

Αντίστοιχη εμπειρία υπάρχει στο εξωτερικό και ιδιαίτερα από προηγούμενες επιδημίες, όπως το SARS-1 και το MERS και έχει οδηγήσει σε μερικές δύσκολες περιπτώσεις σε πολύ καλά αποτελέσματα.

Είναι μία διαδικασία ανάλογη με αυτή που έχετε ακούσει για μονοκλωνικά αντισώματα που επιτίθενται στον ιό και παράγονται με διαγονιδιακές τεχνικές, οι οποίες χρησιμοποιούν ακόμα και ζώα παραγωγής γάλακτος.

Θέλω να πω ότι αυτό οπωσδήποτε είναι ένα τελικό μέτρο και χρειάζεται πάρα πολύ προσοχή, αλλά γίνεται με ειδικά μηχανήματα που τα έχουμε στην Ελλάδα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Έχει δοκιμαστεί σε άλλες χώρες;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Σε κάποιες χώρες έχει δοκιμαστεί. Καταλαβαίνετε όμως ότι είναι ένα μέτρο το οποίο είναι τελικό.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ.